

Петер Семолч

НОЋ НА ФУЖИНАМА

Бог је бомбардер. Кружи високо небом
и електронским оком мотри на тло.
Не види нас као људе. Боље речено, не види
нас као бића која имају руке, очи и жеље.

Не види нас као бића пулсирајуће пулпе срца.
Његове инфрацрвене очи нас препознају
као црвене мрље на зеленом пољу —
људску природу мери у степенима топлоте.

Ноћ. Ноћ над Фужинама. Ноћ над облацима
Бестелесна божја грмљавина омета сан.
Гледамо у висине. Ништа. Звезде. Толико као ништа.

Библија каже да се Мојсију приказао
у запаљеном грму. Нама се приказује у запаљеним
кућама. Ватреним језиком говори о уништавању.

ОДЛУКА

Данас одлучих да будем мртав —
још којих педесет година.

Обућићу сиво одело од тешког материјала
и белу кошуљу.

Брижљиво изгланцати ципеле
и опрезно везати кравату.

Имаћу шешир, увећану простату,
можда и штгап.

Сви моји познаници биће покопани
или претворени у непријатеље.

Све моје жене биће попут слика
из Musée de l'Holographic.

Сви моји пси биће згуснути у метафору Јединог Пса.
великог човековог пријатеља
и непријатеља поштара.

Ићи ћу у трафику
и још једном премешати часове и валуте.

Купићу часопис
и читати писма читалаца.

Мрзећу
Мрзећу оне који су ме хтели убити.

оне које сам убио,
и оне које хтедох убити, а нисам.

јер за то нисам имао могућности
или храбрости, или и једно и друго.

Још једном
ћу старим пенкалом написати писмо
да разјасним
како је с тим било пре педесет година

С вечери ћу можда одлазити у парк
на гутљај вина,
гутљај крви.

ДОМ И СВЕТ

Свет је, када Енглеz легне на траву
у парку Montsouris.

Свет је, када на питање келнера: шта желите,
прочиташ одговор из бедекера
или још горе, с згужваног папирића.

Свет је, када идеш да купиш хлеб
и вратиш се са боцом вина.

Свет је, када изгубљен сред слепих улица
чија имена не знаш
угледаш лица пријатеља
прилепљена на лица непознатих.

Свет је, када изненада, у тридесетој,
почнеш да сањаш о свом детињству
или чак снове из детињства.

Свет је, када ти телеком пошаље
астрономски рачун.

Свет је, када не одеш у биоскоп
јер је филм синхронизован.

Свет је, када на све свеце останеш код куће
и упалиш свећу крај кутије пибица
у којој је мува коју си малопре убио.

Свет је, када те после кратког разговора
у пекари боле руке.

Највише света је,
када се нађеш на географски тачки
која би требало да буде твој дом,
у друштву људи, који тврде са су твоји знанци,
а ти чезнеш за неком арапском бакалницом
на булевару Jourdan.

SMOKING / NO SMOKING

Да у том тренутку, уместо да отворим свеску,
отворим кутију цигарета,
да у том тренутку, уместо да пишем те стихове
задовољно заваљен дувам дим под плафон,
да у том тренутку пушим уместо да пишем,
какве последице би то имало на мој живот?

Можда би баш та цигарета била на крају крајева
она превише.
Можда би пропустио добру песму — зашто пишем,
а да не знам која реч ће бити последња.
Ил другачије: можда би тако избегао бродолом
што је последица слабе песме.
Какве последице би то имало на мој живот?

Можда би мој „прелазак” са кауча, на коме тренутно лежим
до стола са цигаретама повукао за собом развод,

распад породице или какву другу интимну катастрофу.
Или можда велику срећу, која ми је исклизнула из руку
јер то нисам учинио.
Какве последице има тај избор на мој живот?

И какве последице има на живот других?
Можда сам, не креснувши шибицу
спасао неко дрво. Можда. Човек никад не зна.
Можда сам мирујући,
спречио оркан на некој другој целини.

Можда сам, не запаливши цигарету
нешто разрешио или неког спасао,
не знајући шта ни кога.
А можда сам с тим нешто закувао,
непоправљиво покварио.

Како да живим са том несигурношћу?
Како да живим са знањем
да ме лако свакога часа убије потпуни незнанац
само с тим да отресе пепео цигарете на тло
а не у пепељару?
Како да живим, ако знам
да то што чиним чини несрећу и зло?

Мраз. И ноћас ме је у шетњи облетао лептир.
Убица. Не у свом свету, али у тоталитету света.
Убица. Мој брат у крвавом чину.
Мој друг психопата.

ВЕЛЕГРАД

Градим се. Споро. Од речи до речи,
од стиха до стиха. Веш хаотично
плеше под ударцима ветра. Подне већ прошло.

Мој статус је статус подстанара, странца.
Шта ће остати за мном, када се одселим?
На зиду крај врата само мрље врелог уља.

Је ли то све што остављам наследнику?
Кажеш: „Знаш у чему је лепота велграда?
У мноштву догађаја што прођу као трептај.”

Песма је једина моја трајна звезда.
Иако још увек подложна времену, као камен је
у трави, записаној јесени, већењу, смрти.

ТЕМПЕРАТУРА

Између мене и жељне универзалности песама.
Између мене и пољупцима вољене жене.
Температура. Пробијање у потиљку. Разбијање пулса.

Покушавам изаћи из себе. Покушавам да додирнем неког.
Али длан клизи на покривач. Знојав.
Покушавам да досегнем бар најнижи степенник општег.
А досежем само хладна стопала. Врућу главу.

Не стидим се тела. Стидим се да тело наређује.

Где сам у том жуборењу сокова?
Јесам ли под таласима вртоглавице што ме обузима?
Јесам ли тамо?

Питање тражи промишљен одговор.
А разум је отказао послушност.
Сам себи сам отказао послушност.

Плућа наређују: Кашљи!
Синуси наређују: Шмрчи!
Кости наређују: Јаучи!

За само један филозофски стих продао бих све што имам.
Мада немам више ништа. Ни самог себе.
Са чим да онда плаћам, шта би већ морао плаћати?

Са клокотањем материје која ме је присвојила?
Са тим, скоро последњим ступњем приватности
у коју сам гурнут?

Жена, коју волим. Жена, коју желим.
Та жена ми благом руком хлади усијано чело.
Њен покрет је као мајчин.

И то ме још додатно плаши.

СЕЛИДБА

Одлазимо са Фужина. Љубљаница је текла
без нас и тећи ће и даље.
Још задњи пут перемо, још задњи пут простиремо
кошуље, чарапе, наше крпице.

Још задњи пут у том купатилу, на том балкону,
на којим ластавице поправљају гнездо.
Још задњи пут, још једном
слажемо вољене књиге у картонске кутије.

Није било лоше. Помало прљаво, алкаво,
ал не тако лоше. Само квадратни метар
беше прескуп и ваздух који смо дисали у двоје

и вода коју смо пили. Још твоја последња блуза,
моје једине панталоне, још задња књига,
Теодор Ретке, *Глад за постојањем*.

ПЕТЕР СЕМОЛИЧ је рођен 1967. године у Љубљани. Од 1986. до 1989. је радио на Радио Љубљани као тонац, а од 1991. је слободни уметник. Један је од најзначајнијих песника словеначке млађе генерације. До сада је објавио четири песничке збирке — *Tamariša*, 1991, *Bizantinske rože*, 1994, *Hiša iz besed*, 1996, *Krogi na vodi*, 2000. Добитник је више значајних награда, између осталих I Јенкове награде за песничку збирку *Hiša iz besed* (1997), I међународне награде „Кристал Виленице“ (1998). Живи и ради у Љубљани. Поред поезије пише и кратке приче, књижевне критике и есеје.

Избор и превод са словеначког АНА РИСТОВИЋ